

Δικαιώματα Εκπομπής αερίων του Θερμοκηπίου στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου

Το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου στα πλαίσια της διαρκούς προσπάθειας του για την προσφορά ενός διευρυμένου πλαισίου αγορών, νέων προϊόντων και υπηρεσιών προς τους επενδυτές και τους συντελεστές της Αγοράς ευρύτερα, έχει εξουσιοδοτηθεί για να αναλάβει την πρωτογενή δημοπράτηση των δικαιωμάτων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, που θα εκχωρηθούν στην Κύπρο από την Ευρωπαϊκή Ένωση, με έναρξη το Δεκέμβριο του 2012. Συγκεκριμένα το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος έχει διορίσει το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ) ως εκπλειστηριαστή των δικαιωμάτων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στην Κυπριακή Δημοκρατία.

Πιο συγκεκριμένα η Ευρωπαϊκή Ένωση με στόχο τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, έχει προχωρήσει στη θεσμοθέτηση της εμπορίας των δικαιωμάτων εκπομπής αερίων μέσω πλειστηριασμών (Κανονισμός ΕΕ1031/2010). Οι πλειστηριασμοί θα πραγματοποιούνται σε μία κοινή υποδομή πλειστηριασμών στην οποία θα μπορούν να συμμετέχουν τα Κράτη-Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης και της Κύπρου. Το ΧΑΚ, θα είναι υπεύθυνο για την προσφορά των δικαιωμάτων προς πλειστηριασμό σε Πρωτογενή Αγορά (Primary Market) για λογαριασμό της Κυπριακής Δημοκρατίας. Συγκεκριμένα οι αρμοδιότητες του ΧΑΚ ως εκπλειστηριαστή συνοψίζονται στα ακόλουθα:

- (α) θα πλειστηριάζει την ποσότητα των δικαιωμάτων προς πλειστηριασμό
- (β) θα εισπράττει το πλειστηρίασμα
- (γ) θα εκταμιεύει το πλειστηρίασμα στο Κράτος.

Τα προϊόντα τα οποία θα εκπληστηριάζονται κατ' εφαρμογή της Οδηγίας 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, είναι τα EU Allowances-EUAs και τα EU Aviation Allowances-EU AAs.

Τα δικαιώματα εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου, γνωστά διεθνώς ως EUAs (European Union Allowances), είναι η μέγιστη ποσότητα αερίων θερμοκηπίου η οποία είναι αποδεκτή να απελευθερωθεί στην ατμόσφαιρα, κατά τη διάρκεια προκαθορισμένης περιόδου, από το σύνολο των σταθερών εγκαταστάσεων του κάθε κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τα EU AAs (EU Aviation Allowances) αντιπροσωπεύουν τις εκπομπές από τις αεροπορικές μετακινήσεις στην Ευρώπη ενώ τα EUAs (European Union Allowances), όπως σημειώνεται και πιο πάνω αναφέρονται στη μέγιστη επιτρεπτή ποσότητα αερίων θερμοκηπίου από τις σταθερές εγκαταστάσεις του κάθε κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το πρόγραμμα των πλειστηριασμών θα είναι προκαθορισμένο και θα ανακοινώνεται στους συμμετέχοντες κατόπιν συνεννόησης με το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος. Πρόσωπα επιλέξιμα για κατάθεση αίτησης αποδοχής προς απευθείας υποβολή προσφορών στους πλειστηριασμούς μπορεί να είναι:

- α) φορείς εκμετάλλευσης, ή φορείς εκμετάλλευσης αεροσκαφών, οι οποίοι διαθέτουν λογαριασμό αποθέματος φορέα εκμετάλλευσης και υποβάλλουν προσφορές για λογαριασμό τους, συμπεριλαμβανομένης κάθε μητρικής, θυγατρικής ή συνδεδεμένης επιχείρησης που ανήκει στον ίδιο όμιλο επιχειρήσεων με τον φορέα εκμετάλλευσης ή φορέα εκμετάλλευσης αεροσκαφών.
- β) επενδυτικές εταιρείες που κατέχουν άδεια βάσει της Οδηγίας 2004/39/EK και υποβάλλουν προσφορές για λογαριασμό τους, ή εξ ονόματος των πελατών τους.
- γ) πιστωτικά ιδρύματα που κατέχουν άδεια βάσει της οδηγίας 2006/48/EK και υποβάλλουν προσφορές για λογαριασμό τους ή εξ ονόματος των πελατών τους.
- δ) επιχειρηματικές ομάδες προσώπων που απαριθμούνται στο στοιχείο α), οι οποίες, υποβάλλουν προσφορές για λογαριασμό τους και ενεργούν ως αντιπρόσωποι εξ ονόματος των μελών τους.
- ε) δημόσιοι οργανισμοί ή κρατικές οντότητες των κρατών μελών, που ελέγχουν οποιοδήποτε από τα πρόσωπα του στοιχείου α).

Το ΧΑΚ σε συνεργασία με το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος παρακολουθεί την εξέλιξη των διαδικασιών στο όλο έργο σε Ευρωπαϊκό επίπεδο και προχωρεί με τις αναγκαίες διευθετήσεις υλοποίησης του έργου. Για οποιοσδήποτε περαιτέρω πληροφορίες, οι ενδιαφερόμενοι καλούνται όπως απευθύνονται στο ΧΑΚ στο τηλέφωνο 00357-22712300.

Όπως έχει προαναφερθεί, οι δημοπρασίες θα πραγματοποιούνται περιοδικά σε μια κοινή υποδομή όπου τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης και της Κύπρου, θα έχουν δικαίωμα να συμμετάσχουν. Την κοινή υποδομή για τις δημοπρασίες, γνωστή ως «Μεταβατική Κοινή Πλατφόρμα Δημοπρασιών – Transitional Common Auction Platform (tCAP)», θα τη λειτουργεί το European Energy Exchange AG (EEX) που έχει επιλεγεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα συμμετέχοντα κράτη-μέλη.

Ως εκ τούτου, εταιρείες που ήδη δραστηριοποιούνται στην εμπορία EUAs, προτρέπονται να είναι σε εγρήγορση ούτως ώστε να ενημερωθούν έγκαιρα για την έναρξη πλειστηριασμών των Κυπριακών EUAs και να συμμετάσχουν ενεργά ως πλειοδότες στις προσεχείς δημοπρασίες. Επίσης, εταιρείες που εξετάζουν τη συμμετοχή τους σ' αυτές τις δημοπρασίες εκ μέρους πελατών τους για πρώτη φορά, θα είναι χρήσιμο να επικοινωνήσουν πρώτα με την πλατφόρμα EEX <www.eex.com>, προκειμένου να ενημερωθούν για τις σχετικές απαιτήσεις και διαδικασίες συμμετοχής.